

مجموعه هنرهای معاصر-۲

هنر پرفورمنس

دکتر محمدرضا شریفزاده

دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز

بهاره کامیابی

کارشناس ارشد پژوهش هنر

سرشناسه : شریف‌زاده، محمدرضا، ۱۳۶۰-

عنوان و نام پدیدآور : هنر پرفورمنس / محمدرضا شریف‌زاده، بهار ۱۳۶۱.

مشخصات نشر : تهران: نشر علمی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۳۶ ص.

فروست : مجموعه هنرهای معاصر: ۲.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۴-۳۳۲-۱

وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا

موضوع : بازیگری (نمایش)

موضوع : Acting

موضوع : حرکت (بازیگری)

موضوع : Movement (Acting)

شناسه افزوده : کامیابی، بهار، ۱۳۶۱-

رده‌بندی کنگره : ۹۱۳۹۵ ش ۴۹۱/ش ۶۱/۲۰۶۱ PNY

رده‌بندی دیویی : ۷۹۲/۰۲۸

شماره کتاب‌شناسی ملی : ۴۵۲۵۹۱۱

خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران - شماره ۱۲۲۴
تلفن: ۶۶۴۶۰۶۶۷ - فکس: ۶۶۴۹۶۶۱۱

هنر پرفورمنس

دکتر محمدرضا شریف‌زاده

بهاره کامیابی

ویراستار: فاران اتحاد

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

صحافی: علی

چاپ اول: ۱۳۹۶

تیراژ: ۷۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۴-۳۳۲-۱

مرکز پخش: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، شهدای ژاندارمری، پلاک ۱۰۳
تلفن تماس جهت دریافت کتاب در منزل یا محل کار: ۱۲-۵۱۱-۶۶۴۶۰۵۱۱، ۶۶۴۶۳۰۷۲

فهرست

پیش‌گفتار

۱ مقدمه

- تعریف و ویژگی‌های پرفورمنس ۲
مقدمه تاریخی نمایش رنسانس: یادداشت‌هایی درباره فعالیت‌های هنرمندان اولیه
در عصر فرمانروایی افلاطونی ۱۱

۲ آوانگاردیسم، مفهوم هنر پرفورمنس ۱۲

- فوتوریسم ۱۴
موسیقی پر سروصدا ۱۶
فعالیت‌های بعدی فوتوریست‌ها ۱۷
کاباره ولتر ۱۷
بازیگران دادا و تئوری پرفورمنس ۱۹
باماس ۲۱
فضای پرفورمنس ۲۱
باله مکانیکی ۲۲
هپنینگ (رویداد) ۲۷

۳۱	ایو کلاین
۳۲	مانزونی
۳۳	جوزف بویز
۳۴	هنر مفهومی
۳۸	هنر بدنی
۴۰	فلاکسوس
۴۰	کن فریدمن
۴۲	مجموعه‌های هنر

۳ پست‌مدرنیسم و پرفورمنس

۴۵	پست‌مدرنیسم و پست‌مدرنیسم
۴۶	پرفورمنس همچون تجربه
۴۷	تئاتر و هنر پرفورمنس
۴۸	عدم اجرای نقش
۴۸	مایکل کربای
۴۹	رابرت ویلسن
۵۰	سی. اس. براون

۴ وضعیت اجتماعی امریکا در دهه‌های ۱۹۶۰ تا ۱۹۹۰

۵۵	مرحله‌ی نخست: ظهور و محل‌های اجرای پرفورمنس
۶۴	مرحله‌ی دوم: نهادینه‌کردن اولیه‌ی هنر پرفورمنس
۶۶	جنگ سرد
۶۶	تأثیر رسانه‌ها در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰
۶۸	خصوصیات هنرمندان پرفورمنس
۶۹	دیدگاه‌های پیر بوردیو، هوارد بکر و زیگمونت بومن از هنر اجتماعی
۷۰	هنرشفاهی به‌عنوان ساختار اجتماعی

- نقش مخاطب در پرفورمنس ۷۰
 ان اسپرینکل ۷۱
 هنرمند پرفورمنس چگونه با مخاطبان ارتباط برقرار می‌کند؟ ۷۲
 چرا هنرمند به واسطه‌ی پرفورمنس ارتباط برقرار می‌کند؟ ۷۳
 هویت ۷۳

۵. عصر پست مدرن ۷۵

- هنر و سیاست ۷۵
 هنر آمریکا در پست مدرن و آمریکا من را دوست دارد ۸۱
 پرفورمنس ۸۱ ۸۲
 فمینیسم و هنر فمینیستی ۸۳
 فمینیسم لیبرال و ترسنگی ۸۸
 فمینیسم ماده‌گرا ۸۸
 پرفورمنس زنان در دهه‌ی ۱۹۷۰ ۸۸
 یوکو اونو ۸۹
 مارینا آبرامویچ ۹۱
 ریتم صفر ۹۲
 خطر به عنوان تمرین اندیشیدن ۹۴
 فرانکویز پلوچارت ۹۴
 ریتم ۱۰ ۹۵
 کریس بردن ۹۶
 هلموت شوبر ۹۶
 مستند یا نمایشی بودن اثر ۹۷
 ارتباط پرفورمنس با مستندآتش ۱۰۰
 Photo-piece اثر ویتو آکونچی ۹۹
 وین انستیس و هنر پرفورمنس: عصر آینده ۱۰۱

۶ برخی هنرمندان پرفورمنس و آثارشان ۱۰۳

کریس بردن و پنج روز در کمد ۱۰۳

جوزف بوئیز و چگونه می‌توان تصاویر را برای خرگوش مرده توضیح داد ۱۰۴

یوکو اونو ۱۰۵

دنیل بورن و مانیفست شماره‌ی ۳ ۱۰۹

جو آکونچی ۱۱۰

دنیس اون‌هایم ۱۱۱

دن راهام ۱۱۳

پرفورمنس دو - پویر خودآگاهی ۱۱۳

پرفورمنس گذشته در حال - ستمبر است (۱۹۷۴) ۱۱۴

لیندا مونتانو و تجزیه هست ۱۱۴

یک سال پرفورمنس ۱۰۸۳-۱۰۸۴ (تکه طناب) ۱۱۴

مارینا آبرامویچ ۱۱۵

پرفورمنس بالکان باروک ۱۱۵

پرفورمنس هنرمند حاضر است ۱۱۷

گیلرمو گومزینا و کوکو فوسکو ۱۱۸

پرفورمنس دو آمریندین کشف نشده از غرب دیدن می‌شد ۱۱۸

پیوست ۱۲۱

فهرست مهم‌ترین وقایع سال‌های ۱۹۱۴ تا ۲۰۱۰ ۱۲۱

فهرست منابع ۱۲۳

منابع چاپی ۱۲۳

منابع اینترنتی ۱۲۴

پیشگام تار

هنر پرفورمنس گونه‌ای از تولید فرهنگی است که به‌عنوان شاخص فرهنگی و آداب‌ورسوم اجتماعی آمریکا در اواخر قرن بیستم به‌کار گرفته شد.

هنگامی که شیوه‌های هنری، در پاسخ‌گویی نیاز هنرمندان نبودند و سنت‌گرا به‌نظر می‌رسیدند، و آن‌هنگام که در پرتاب‌های شناخته‌شده پیش می‌رفتند و از مردم عادی فاصله گرفته بودند، اغلب هنرمندان، منظور یافتن مخاطبان و آزمودن ایده‌های جدید، به پرفورمنس روی آوردند.

با آغاز توسعه، دگرگونی حس زیبایی‌شناختی، تغییر بر غورد مخاطب، پذیرش اجتماع و تأمین وجهه‌ی هنری، هنر پرفورمنس به‌عنوان روشی برای چالش در سرتاسر ایدئولوژی آوانگارد و آرمان‌های دموکراتیک آمریکا نهادینه شد.

این هنر ترکیبی گویا و شگفت‌انگیز برجای می‌گذارد که از زبان، ویم، تصویر و ارزش مالی فراتر می‌رود. هنرمندانی که خواستار به‌چالش کشیدن تصورات مخاطبان هنر و برهم ریختن چارچوب ذهنی آن‌ها بودند، پرفورمنس را به‌عنوان شیوه‌ی بیان هنری برگزیدند.

هر پرفورمر تعریفی شخصی از پرفورمنس در شیوه یا فرآیند اجرا ارائه می‌کند، به‌طوری که هر اثر به ترکیبی غیرمنتظره و شگفت‌انگیز از رویدادها تبدیل می‌شود.

دو اصطلاح پرفورمنس معاصر و پست مدرنیسم در محیط فرهنگی یکسانی به وجود آمدند و هر دو به شیوه‌های گوناگون برای مشخص کردن طیف وسیعی از فعالیت‌ها، به ویژه در انواع هنر به کار گرفته شدند. از این رو ارتباط بین این دو بسیار پیچیده است. منتقدان، پست مدرن را اصطلاح ارزشمندی برای به اجرا درآوردن بسیاری از آثار پرفورمنس معاصر می‌دانند.

دکتر محمدرضا شریف‌زاده
بهاره کامیابی